

ÖZET

OKUL MÜDÜRLERİNİN SERGİLEDİKLERİ YÖNETİM TARZI İLE OKULLARDAKİ ÖRGÜTSEL İŞLEV BOZUKLUĞU ARASINDAKİ İLİŞKİ

Mehdi İNALKAÇ

Araştırmanın amacı okul müdürlerinin sergiledikleri yönetim tarzları ile okullardaki örgütsel işlev bozukluğu arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışma nicel araştırma yöntemlerinden yordayıcı ilişkisel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. 2024-2025 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Küçükçekmece ilçesindeki 199 resmi okulda görev yapan 6395 öğretmen araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise seçkisiz örnekleme yöntemlerinden olan basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 481 öğretmenden oluşmaktadır. Veriler “Okullardaki Örgütsel İşlev Bozukluğu Ölçeği” ve “Algılanan Müdür Yönetim Tarzı Ölçeği” ile “Kişisel Bilgi Formu” yardımıyla toplanmıştır. Verilerin analizi için tek yönlü varyans analizi (ANOVA), LSD testi, Pearson Korelasyon ve regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırmada öğretmenlerin en çok iş birlikli ve en az ilgisiz yönetim tarzını algıladıkları görülmüştür. Örgütsel işlev bozukluğu tüm alt boyutlarda düşük seviyede “Nadiren” olarak algılanmaktadır. Müdür yönetim tarzının öğrenim düzeyi ve kurum türüne; örgütsel işlev bozukluğunun cinsiyet, öğrenim düzeyi, kurum türü, kurumdaki çalışma süresi ve okuldaki öğrenci sayısına göre anlamlı şekilde farklılaştığı bulunmuştur. Araştırma sonucunda iş birlikli yönetim tarzının diğer yönetim tarzları ve işlev bozuklukları ile orta düzeyde ve negatif yönde; otoriter, ilgisiz, karşı koyucu yönetim tarzları ile örgütsel işlev bozukluğunun orta düzeyde ve pozitif yönde ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda iş birlikli yönetim tarzı kullanılan okullarda öğretmenlerin karar alma süreçlerinde aktif rol aldığı ve okul yönetiminde söz sahibi olduğu ve okul müdürlerinin de buna katkı sağladığı görülmüştür. Otoriter, ilgisiz ve karşı koyucu yönetim tarzının algılandığı okullarda ise öğretmenlerin daha çekimser davranmaya meyilli olduğu, yönetim süreçlerine katılmada isteksizlik sergilediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel işlev bozukluğu, yönetim tarzı, eğitim yönetimi, okul müdürü

ABSTRACT

THE RELATIONSHIP BETWEEN PERCEIVED SCHOOL PRINCIPAL MANAGEMENT STYLES AND ORGANIZATIONAL DYSFUNCTION IN SCHOOLS

Mehdi İNALKAÇ

The aim of this study is to examine the relationship between perceived school principal management styles and organizational dysfunction in schools. The study was conducted using the predictive correlational survey model, one of the quantitative research methods. The population of the study consists of 6395 teachers working in 199 public schools in the Küçükçekmece district of Istanbul during the 2024–2025 academic year. The sample comprises 481 teachers selected using the simple random sampling method, which is one of the probability sampling techniques. Data were collected using the Organizational Dysfunction in Schools Scale, the Perceived School Principal Management Style Scale, and a Personal Information Form. For data analysis, one-way ANOVA, LSD test, Pearson correlation, and regression analysis were utilized. The findings indicate that teachers most frequently perceived the collaborative management style and least frequently the neglectful style. Organizational dysfunction was perceived at a low level—classified as "rarely"—across all sub-dimensions. The perceived school principal management style significantly varied based on educational level and type of institution, while organizational dysfunction differed significantly according to gender, educational level, institution type, years of experience at the school, and the number of students. The results revealed that the collaborative management style was moderately and negatively correlated with other management styles and organizational dysfunction, whereas authoritarian, neglectful, and oppositional management styles were moderately and positively correlated with organizational dysfunction. In schools where the collaborative management style was employed, teachers played an active role in decision-making processes and had a say in school administration, supported by their principals. Conversely, in schools where authoritarian, neglectful, or oppositional styles were perceived, teachers tended to act more passively and demonstrated reluctance to participate in management processes.

Key Words: Organizational dysfunction, management style, educational management, school principal